

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

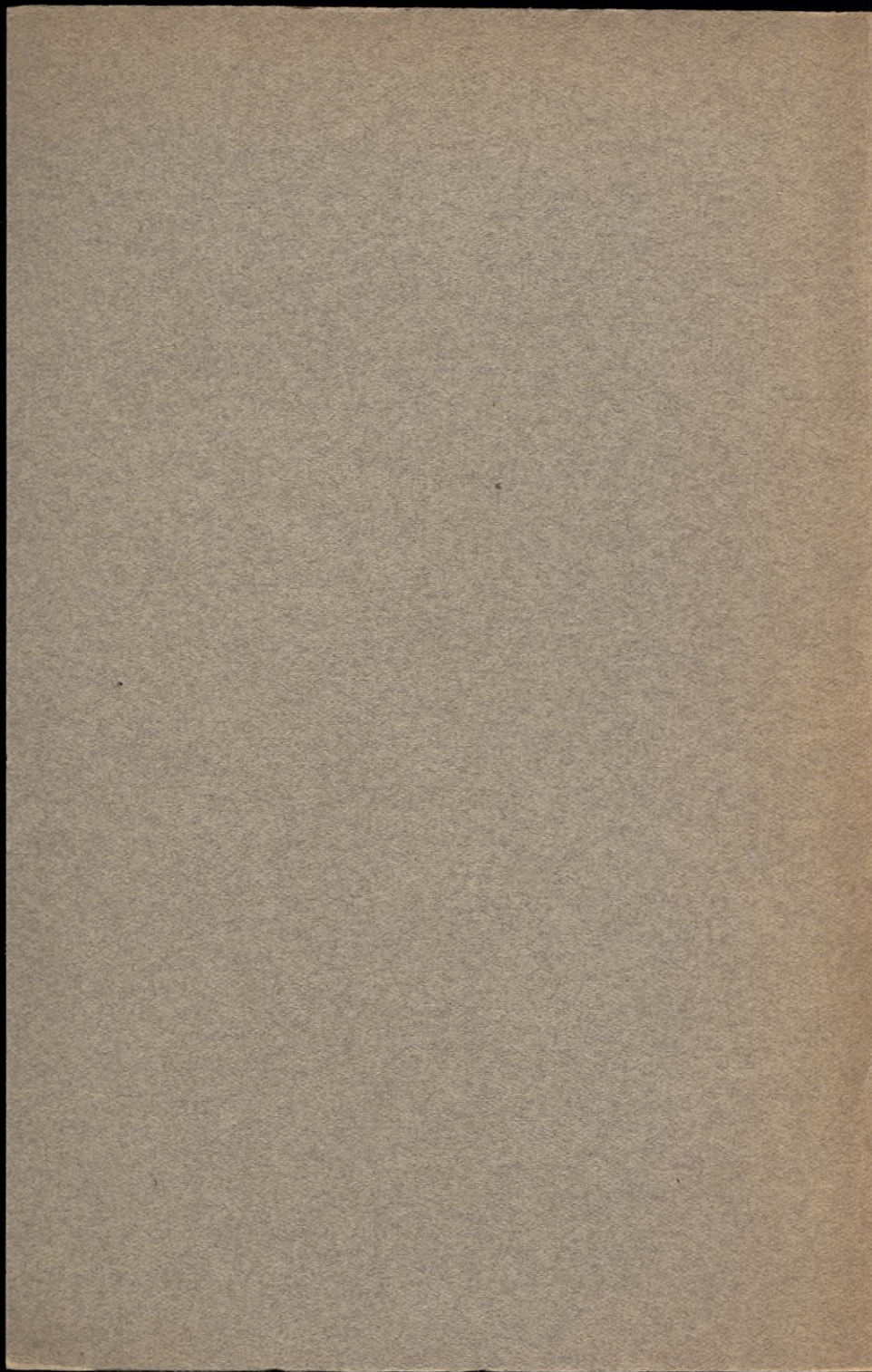
(No) list.
70.

Hulth, J.

Poetiska uppsatser.

7881
1887.

(16) Litt.
sv.

[Johan Bluth]

POETISKA UPPSATSER

AF

EN FÖRFATTARE VID BILLINGEN.

En sångbok uti miniatyr
Till landets ungdom man utstyr;
Om gubben icke felen döljer
Kan ses i det, som härhos följer.

*L. 40
/ 1047

SKÖFDE,
SKARABORGS LÄNS ANNONSBLAD,
1887.

INNEHÅLL:

1. Skolpojkarne.
 2. Rekrytvisa.
 3. En annan.
 4. "När hvar tar sin så tar jag min"
(Sång för pantlek.)
 5. Den otrogna.
 6. Barndomsdagarne.
 7. Höstbergningen.
 8. Den rika tjenarinnan.
 9. Den flytande krogen.
 10. Beväringsmönstringen.
 11. Stensprängaren.
 12. Vaggvisa.
-

1

Skolpojkarne.

Kära mor och far, Hej, nu är jag så glader!
Ett skutt till världen tar, Ty läras får de grader,
Som länder till den sköna pligt, Att kunna blifva knekt.

Jag är blott femton år, Men hvad gör det till saken?
Som ung man ändock går, Och växer till för smaken,
Som länder till etc. etc.

Jag har nu fått gevär, Såväl som gossar flera;
Den bördan är så kär, Få lära att exercera,
Som länder till den sköna pligt, Att kunna blifva knekt.

Hoppets stjärna klar, Synes för mig brinna,
Fram med vårens dar, Att rätta målet hinna
Som länder till etc. etc.

Marsch, gymnastik, exercis, Uppmuntrar bokens lexä,
Det lifvar mig precis, Som far min till en sexa.
Jag längtar till den sköna pligt, Att kunna blifva knekt

Hur ljuf för mig hvar dag, Är tiden att få lära
Hvad, som medför behag, Och framgår till min ära,
Som länder till etc. etc.

Hvad helst, som blir mitt kall, På denna vida jorden,
En sak i alla fall, Uppmuntras af de orden,
Som länder till etc. etc.

Se, gossen växer till, Och gubben faller undan,
Hvad yngling gerna vill, Följa den åstundan,
Som länder till etc. etc.

De gamla glädja sig, Åt barnets kraft och styrka,
På ungdomsårens stig, De sådant allmänt dyrka,
Som länder till etc. etc.

Så snäll och god vår kung! Ja han skall hafva äran;
För honom höjs min sång, Som gaf det bud åt läran
Som länder till den sköna pligt, Att kunna blifva knekt.

2

Rekryt-visa.

Vid mina fyllda nitton år
Jag till rotebonden går,
Och sporde denne om han vill
Ha en gutt som duger till,

Att blifva knekt med kraft
Och efter gubben Flod.

Det svaras mig: "du syns för ung,
Att kunna tjena land och kung,
Man tro att fackmän tar dig an,
Jag derpå något tvifla kan
Vi spörja skall herr löjtnant Thörn,
Om du passar i ett hörn".

Till löjtnant Thörn vi sedan, *gicks;*
Af honom strax man veta fick,
Att här fins ämne till rekryt
Som lärer fiender veta hut,
Morsk dess blick och stark dess arm,
För krigareyrket varm.

Ljusstrålar tändes i min själ,
Bekom mig och bonden väl
Han ropte mor! som stod i kök,
Att oss traktera med en gök,
I silfverbägaren fick man vin
Af gumman glad och fin.

Man till kapten och doktorn for,
Lyckönskades af kära mor,
Mötte dottren vid grind,
Glad och nätt en rosenkind,
Godt möte vi af henne fick,
Jag såg uti dess blick.

Komna fram till doktor Hjelm:
"Ja du går fort din långa skälm",
Och derpå gaf han ut betyg,
Och jag blef lika glad som slug,
Att detta vardt en glädjedag,
Med ett kärt behag.

Hos chefen för ett kompani,
Gick några ynglingar förbi,
Men när jag kom, då sade han:
"Du är en pojk nog stor och gran
Men uti takt, gif akt! exercis,
Du vara skall presis.

Snabb som örn och stark som björn,
 Och passa upp i alla hörn,
 I kriget synas morsk och arg,
 Och bita kring dig som en varg.
 Ej tankspridd stå, blott triskt gå på,
 Du lära skall förstå”.

Generalen äfven tog mig an,
 Blef soldat, en kronans man,
 Glad blef jag samt bonden ock,
 Bestälde strax en vapenrock,
 Till Axevall man sedan gik,
 Och mer jag veta fick.

Ett kompani af gossar blå
 Fick lära sig att gå och stå,
 Exercis och marsch gif akt! och takt
 Och stundom stå på vakt,
 I qvällens stund musik och dans
 Och sång hos Krans och Lans.

Jag blef bemärkt, som stor och lång
 Samt för min takt i marsch och gång,
 Omhuldad utaf löjtnant Thörn
 I första ledets hörn.
 Framåt, framåt i farans stund!
 Det blef vårt lärdomspund.

Om någon ovän stör vårt laud,
 Gack fram med mod och säker hand,
 Låt se att enighet gäller då
 För att bästa målet nå.
 Vårt gamla kända svenska mod
 Håll denna saken god.

Sen första mötet nu var gjort,
 Jag tyckte detta gick så fort,
 Bort till min hemvist vandring sker,
 Der fick jag veta mer,
 Och detta gaf mig ökat stöd,
 För behöfligt lefnads bröd.

”Kronans kaka, dryg och god”,
 Han mig sade gamle Flod,
 ”Gratialisten får pension,
 Sällan blir han fattighjon”.
 Denna röst gaf mod och tröst
 För åldrens sena höst.

En annan.

Snart samlas hö i stackar,
 På åkrar, ängar, backar,
 Då julisolen ler,
 Vi då hvarandra råka,
 Och kunna muntert språka,
 Om hvad som stundom sker.
 En tös man då sig tingar
 Och bjuder henne ringar,
 Af siliver eller guld.
 Ja ännu löften flera
 Af schalar och band med mera,
 Och att bli en man så huld.

Man träffar Wilhelmina,
 Maria och Christina
 Och kanske några fler,
 Då skall jag kasta ankar,
 Och säga mina tankar
 Om hvad, som skett och sker.

Jag skall för dem berätta,
 Hur stegen vore lätta
 Till höbergning i dag,
 Gick fram liksom på isen
 Med tankar på servisen,
 Som gifva skall behag,
 Det bör väl något gälla,
 När far och mor beställa
 Att samla hö i stack.
 Gårdbons flickor, gossar
 På höjder, dalar, mossar,
 Få kanske mer än tack.

När sen vi börja dansen,
 Hvar tös i blåklintskransen,
 Nog skall jag passa på.
 Fast band sätts för mitt öga,
 Men sådant hjälper föga,
 Bland dessa flickor då,
 Jag tar den jag behagar,
 För mina lefnads dagar.
 Fördoldt jag henne ser;
 På Maria fästes kransen,
 Och när vi slutat dansen,
 Till bords vi oss beger.

4 "När hvar tar sin så tar jag min,"

Sång för pantlek.

Ack, söta mamma lofva Mig något, som jag ber,
Till nästa marknadsgåfva: En liten kavaljer,
Med mörkbrunt hår, Och vackra ben,
En rock så nått, En väst så ren,
Och hatten, Som katten, Så glänsande fin och len.

Vi många flickor äga, Men ingen pojk förut,
Oss flera vänner säga: "Det ser så fattigt ut",
Men ack gif en åt Nanny med,
Vi eljes drar den stackarn sned,
Ty båda, Vill råda om karlen och han i fred.
När jag tar min, Så tar du din
Sen har de andre ingen, Och skilja sig från ringen.
Och glädjen tager slut.

5

Den otrogna.

Du unga, sköna Lotta, Som fordom var mitt allt,
Kom villigt i min grotta, I väder varmt och kalt,
Så näpen och benägen, Du mötte mig på vägen
Förutom grumligt salt.

Se'n du kom ut i världen, Och skådat mera glans,
Förlömdes barndomsfärden, Oskuldens lek och dans.
Du går liksom i drömmen, Och följer med i strömmen,
Förlömdde att jag fans.

Du svärmar nu för alla, Helst dem, som sina är
Och sjunger "falleralla, Den gossen är mig kär,
Dejlig, glad och finer, Med kärleksrika miner,
Och så vacker hatt, han bär".

Flickorna äro svaga, Derpå finns nog bevis,
Således ingen saga, Hon är så, min Lovis.
Hur skall jag orden väga, Ej "min" jag nu får säga
Hon vill ej ha mitt pris.

Jag sjunger nu min visa Om flydda ungdoms-dar,
Vill denna tiden prisa, Ehur ej mera qvar.
Den gått liksom min jänta Med kapital och ränta,
Som här ej blef ett par.

Charlott Lovis, min flicka, Haf tack för gångna dar
Den korgen, du mig skicka, Jag nu i handen tar,
Beger mig ut till skogen, Till frukten, som är mogen,
På sommardagen klar.

Hvad båtär det, att sörja En trolös barndomsvän?
Snart skall hon se och spörja, Att jag fått en an igen,
Som följer mig i verlden Intill den sista färden
Förutom "om" och "men".

Barndomsdagarne.

Slumra ljuft, du lilla,
På din moders arm;
Ingen gör dig illa
Invid hennes barm.
Ingen bitter smärta
Ingen inre strid
I ditt lilla hjerja
Råder himmelsk frid.

Medan du än blundar,
Och i drömmen ler,
Andra dagar stundar
Som du icke ser.
Och din ljusa himmel,
Syns ej mer så klar,
Du mot verldens himmel
Förs mot andra dar.

O, hvad tiden flyger!
Innan kort kanske
Du i famnen smyger,
Hos en älskare
För att lycka finna
Vid hans bröst också.
Fläckta molnen qvinna
Från hans hjerta då!

Handla dock försigtigt,
Tro dock ej min vän,
Att du allt upprigtigt
Finna skall hos män,
Tro ej deras eder!
Lyd en inre röst,
Att det fins ej heder
I hvart manligt bröst!

Höstbergningen.

Ack, sommaren från oss gången är!
Med sin glans och grönska
Han, som vardt oss blid och kär,
Skall gå till tidens glömska,
Dit mången har gått.
Som vi vet och förstått,
Dit intet är att önska.

Allt mer och mer syns dagen kort —
Så fortfar till December.
Sommaren går hastigt bort,

Från Majus till September;
På ett tredjedels år
Sommartiden framgår —
Sen, storm och köld nog stränger.
Både ung och gammal, som funnit plats
Uppå den vida jorden.

Hafva skådat sommarens rika satts,
Gått från och till de borden,
Som hvarje höst gett kraft och tröst,
Från mödan jemte orden.
Tänk, glada ungdom på din höst
Och på din ålders vinter!
Till sist det nalkas dig en röst,
Som kommer uppå minter.
I grafven trång blir vilan lång,
Den satsen aldrig slinter.

8

Den rika tjenarinnan.

Till Minnesboda jag anlände,
Och mottogs der med tal och sång,
Fast de min, person ej kände,
Fick jag stanna dagen lång.
Detta så hjertligt glädjer mej,
Sjung hopp fallerallanlej!

Nu går hoppet i fullbordan,
Ack, så nöjd och glad jag är,
Som får flytta hit på lördan
Till folket, som mig håller kär!
Detta så hjertligt glädjer mej, etc. etc.

I städja redan fått en tia,
Snart jag köpa skall en man,
Flera komma, som vill fria,
Det blir jag, som välja kan.
Detta så hjertligt gläder mej, etc. etc.

Göstars döttrar skall sig gifta,
En med Isak, en med Lars;
Arfvet skall jag med dem skifta,
Ensam här jag blir till fars.
Det så hjertligt gläder mej etc. etc.

Gossar komma, som vill hafva
 Guldets höga, mån i tro.
 Upp och ned skall sprättar trafva,
 Som mig spejat i Svensbro.
 Detta så hjertligt gläder mej etc. etc.

Brist ej blifver på monskjörer,
 Unga män af flera stånd,
 Hvilka önska bli rangörer
 För ärfda och förvärfda pund.
 Detta så hjertligt gläder mej,
 Sjung hopp fallerallanlej!

9

Den flytande krogen.

Ack se der kommer en flytande krog,
 Dit må vi gå för att rumla;
 Der skall man finna sitt härliga nog,
 Supa och dricka och tumla
 Här med hvar andra i sus och i dus,
 Hvad det skall smaka att få sig ett rus,
 Innan vi rusta till Kumla.

Sinnen gäsa af största behag,
 När man på vattnet får styrka,
 Då vi ha fångat af fiskar mång' slag.
 Som säljes vid Saleby kyrka.
 Får femtio öre för marken af ål,
 Större betalning ej köparen tål,
 Och mera vi kunna ej yrka.

Sen uti Vettern vi göra försök,
 Att få i vår not någon gädda,
 Med den gå vi ned uti ångbåtens kök,
 Säljer hela slumpen till Hedda.
 Hon nog oss bjuder ur kruset en gök,
 Fast hon har brådt med sitt dagliga stök,
 Med ålar, laxar och skädda.

Godt är att ångbåtar komma till bron,
 När sinnet och törsten besvärar,
 Väl är att folket än hafver den tron,
 Att flytande krogar förärar,
 Starkare varor i spriter och vin,
 Supen, likören och punschen känns fin,
 Ej granskapet saken förnärmar.

Väl är att krogar får finnas på sjön,
 Eljest man kunde ej reda,
 Styrmän och besättning skall hafva sin lön,
 Och tariffvar en besk för sin sveda,
 Passagerare och fraktgods förslogo ej långt,
 Ehuru det stundom kan synas rätt trångt,
 Då man kommer i hamnen den breda.

Du härliga sommar, som gynnar vår krog,
 Väl om den räkta hela året,
 Då egdes förtjenster och penningar nog,
 Dess emellan får ta't, som man får'et,
 Ty vintren kommer, vår båt går i land,
 Och ingenting faller i börs eller hand,
 Derefter man väntar i spåret

10

Beväringsmönstringen.

Kära doktor, kom och känn på våra armar!
 Det rätta stället är, kom hit och se derpå!
 Och hjertat i vårt bröst, så friskt uti oss larmar,
 Alls ingen fara finns, det kan ni lita på!
 Klart, som källan, rinner också vårt friska blod,
 Och liksom Karl den tolfte är vårt svenska mod

Ej nödigt aktas kan, att längden på oss mäta,
 Helst doktorn säger han, de fleste duga nog.
 Den biblen läsit har, han måste också veta,
 Att fordomdags en dverg, en jätte kraftigt slog.
 Goljat, som en majstång uti dessa dar,
 Föll till mark för David, fast han liten var.

Välfrejdad yngling nu antag och approbera!
 Den der, med skåp på ryggen, han duger nog till kock
 Om han lära får med slevven exercera,
 Någon skall användas till den saken ock,
 Om han något sakta med slevven tempon gör
 Hon sveder sig, ej soppan, blott man henne rör.

Han duger kanske ock, den kobente drasuten,
 Som är i öfrigt stor, och synes morsk och stark,
 Han fyller i vårt led, kan slå en ryss på truten,
 Hvaraf den listige straxt falla kan till mark.
 Mot en oförskämd ej dragas bör ett svärd,
 En svensk och kraftig örefil han knappt är värd.

Tag an den långa drul'n, der står med tjocka skallen!
 Kan trossen dra och köra, han super sig ej full,
 Hvad betyder det, om han vid första knallen
 Skulle utaf rädsla vråka sig om kull!
 Var mot den stackarn blid i ord som till en vän,
 Så reser han sig nog på benen upp igen.

Och sedan vidare, betänken gode herrar!
 Försaka icke den, som plåsterlappen bär,
 Och den der står förskräckt, i alla leder darrar,
 Som fruktar kiutets lukt, om faran synes när,
 Men blott en salfva gått, de fatta nog humör,
 För konung, mö och fosterland man strida bör.

Haf tack för denna gång, Vi träffas nog på heden,
 Att lära exercis derjemte mycket mer,
 Som hörer till vår sak, den gamla kända seden,
 Hvad pligten säger till, vi gerna hör och ser.
 Det landets ungdom är, som utgör dess försvar,
 Så skall det bli, så har det skett från Odins dar.

Stensprängaren. *Marschtext.*

En gammal man satt på en sten,
 Slog med släggan pick! pack!
 Ansåg den stenen hård som ben,
 Men skall nu gå för snick! snack!
 Ty bonden vill ha åkern ren,
 Det gäller mina krafter se'n,
 Tralleritrall och derpå knall,
 Må ske i alla iall!

I sjuttio år jag lefvat har,
 Pick, pack! pick, pack!
 Kan ännu lefva många dar.
 Tick, tick! tick, tack!
 Nittio år han letde far,
 Mån jag så länge får bli kvar?
 Tralleritrall och derpå knall?
 Må ske i alla fall.

Jag dessa stenar länge sett,
 Pick, pack! pick, pick, pack!
 De gamla hafva för dem bedt,
 Snick, snack! snick, snack!

Och sagt kring stenen är så fett,
 Och alltid bästa säden gett.
 Tralleritrall, etc. etc.

Jag ej förstår hvem, som har rätt,
 Pick, pack! pick, pack!
 De yngre vill ha åkern slät,
 Snick, snick! snick, snack!
 Fast sådant icke sker så lätt
 På detta eviga hamringssätt.
 Tralleritrall, etc. etc.

Man af förtjensten lefva får,
 Pick, pack! pick, pack!
 Och därför jag dig ej försmår,
 Snick, snack! snick, snack!
 Du njutit frid mång' tusen år,
 Men genom mig till söndring går.
 Tralleritrall etc. etc.

Hur tiderna förändra sig!
 I pick pack! pick, pack!
 Jag oftast trampat denna stig.
 Hört snick, snack! snick, snack!
 Då jag på stenen hvilat mig,
 Den kanske nu afgör mitt krig.
 Tralleritrall, etc. etc.

Som knekt i krig jag fördes ut,
 Hört trum, trum! och bom, bom!
 Och mången ryss fick då sitt slut
 Från saltvorna af bom, bom!
 Vi lärde fienden veta hut
 Med vapenmakt samt bly och krut.
 Tralleritrall och derpå knall
 Det hörde till mitt kall.

Se'n gubben stenen borrar har,
 Han afsked tog och sade: "tack"!
 Jag kanske blir ej länge kvar;
 I natt jag drömde om svart lack,
 Om kära mor och gubben far,
 Om min och dessas ungdomsdar.
 Tralleritrall och derpå knall,
 Må ske i alla fall.

Gubben tog nu fram sitt krut,
 Och gör på hviloplatsen slut,
 Han gick ej långt från samma plats,
 Men derifrån han fick en sats,
 Och det blef gubbens sista sång,
 Man hörde icke denna gång.
 Någon trall blott en knall,
 Och det blef gubbens fall.

Vaggvisa.

Johanna godt kan vagga
 En liten guldgod pilt,
 Som hon lärt skorpor gnagga,
 Sen han från mor sig skiljt.
 Och granna vaggevisor
 Hon sjunger hvarje dag,
 Om katten och små grisar
 Med mer af flera slag.

Hon säger gossen finer,
 Snart sofver han så godt:
 Af mamma fås russiver,
 Men tig då stilla blott!
 Då far från staden kommer,
 Får Anders nya skor,
 Se'n blifver han så frommer,
 Som gamla, kära mor.

När lille Anders Petter
 Bli stor, jag gammal blir,
 Tänk då på mig som sitter,
 Och dig för flugor frir.
 "Du fredar mig för busen,
 Som skrämt oss mången gång,
 Då pappa släkt ut ljusen,
 Och natten blef så lång."

Gossen två år gammal,
 Men jag är sexton mer;
 Bör lära väfva vadmål
 Med mera, som här sker.
 Ty krafter börjat växa,
 Och armen styrka fått,

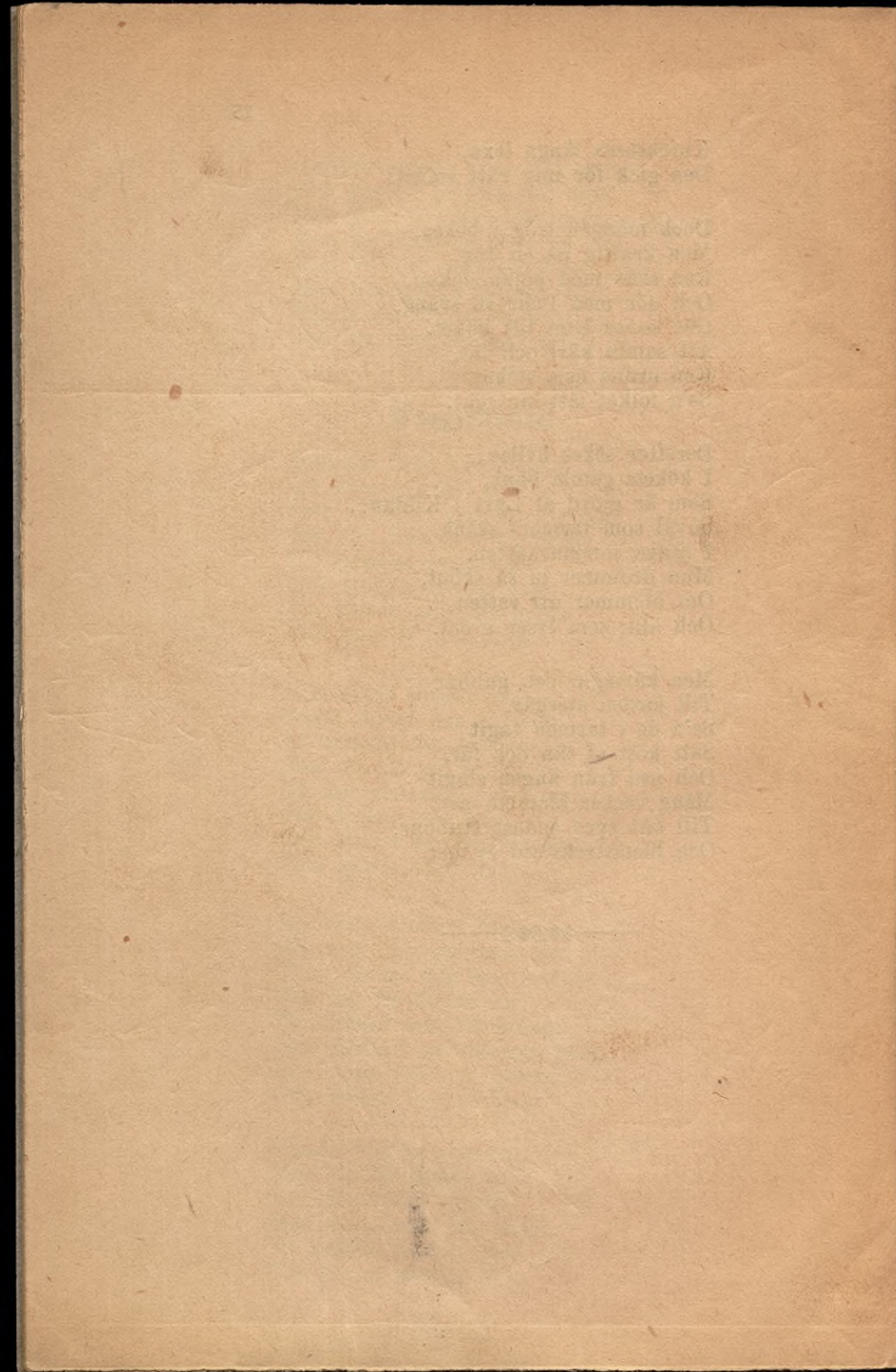
Katekesens långa lexa,
Den gick för mig rätt smått.

Dock mången trög i boken,
Men kraftig på en äng,
Kan sloss med pojka-sloken,
Och gör med Pehr en sväng,
Går sedan hem till köket,
Att samla käril och fat,
Kan ordna hela stöket,
Se'n folket fått sin mat.

Derefter sökes hvilan,
I kökets gamla bänk,
Som är gjord af Lars i Kihlan,
Såväl som farmors skänk.
I ljufva sommarnatten,
Man drömmer ju så skönt,
Om blommor uti vatten,
Och allt, som lyser grönt.

Men käringar och gubbar
Till jorden återgår,
Se'n de i tarmen tagit
Salt kött af fän och får,
Och ned från ängen slagit
Mång vacker blomma ner.
Till sist syns endast stubbar,
Och blomstrens tid ej mer.

1001850777

